

Prestadeyði og norskar rúnir

Málting 11 (annað blað í 1994) er júst útkomið - málúðarritið við tilfari um føroyskt mál og málvísindi.

Hesa ferð eru evnini m.a. rúnir, ljóðfrøði, mállæruheiti, staða- og fólkagævn, og millum greinskrivarnar eru tveir útlendskir málfrøðingar. Sviin Karl Gustav Johanson skrivur grein um rúnafundirnar á Bryggen í Bergen í 1950-árunum, har ið nógv áhugavert varð funnið, tá ið menn fóru undir útgrevsturin, sum vardi inn í 1960-árin. Eldurin, ið herjaði á Bryggen 4. juli 1955, bar ymist spennandi fram í dagsins ljós. Løtt og áhugavert grein.

Norski málprofessarin, Helge Sandøy - ið er kónur í føroyskum - skrivur fróðliga grein, sum hann kallar »Stavilsisberandi N í føroyskum« - hetta at herðingarveikt sjálvljóð dettur burtur framman fyri n, sum er eitt eyðkenni, ið ikki verður hildið at vera gamalt í vesturnorrønu málforunum. Sum dømi nevnið hann, at t.d. *bátinum* og *bátunum* kunnu verða framborin sum /bátum/. Hetta fyrbrigðið er - sum vit siggja í greinini - vanligari enn vit dagliga geva okkum far um.

Hugtøk og heiti er navn á grein eftir Jeffrei Henriksen, har hann m.a. viðger føroysk málfrøðiheiti og teirra samsvar við tey latínsku. Hann hugleiðir um tey heiti, vit í dag nýta, við støði í teimum heitum, sum tey føroysku eru týðingar av. Staðanavngranskarin Marjun Simonsen

skrivar áhugaverða grein, sum hon kallar »Hugleiðingar um tveir nøvn frá siðaskiftistíðini«, har hon viðger søgur o.a., sum eru knýttar aftur at ávisum staðanøvnum. Hesar søgur eru mangan sera áhugaverðar, spennandi og sýna hugflog av serstøkum slag. Nøvnini, ið verða viðgjørd, snúguva seg um prestar. Hon sigur soleiðis:

»Prestadeyði ella prestamord visir seg at vera eitt evni, ið er at finna í sagnum ymsa staðni í Føroyum... Sagnirnar seta staðanavnið sjálvt á einhvønn hátt í sambandi við sjálvar hendingarnar. Tó er nøvnini ikki lúk. Prestarnir, sum sagnirnar snúguva seg um, vóru tveir av teimum fyrstu sjei luthersku sóknarprestunum í Føroyum. Hendingarnar eru sostatt farnar fram í 16. öld.«

Framhald av upprunafroðiliga fólkanavnalistanum er við í nr. 11, og tað er fólkanavnafrøðingurin Anfinnur Johansen, ið skrivur. Umframt at finna hvat tey ymsu nøvnini merka, finna vit her, hvussu nógv bera tað ávísu navnið, hvussu nógv hava tað sum fyrsta navn, annað navn o.s.fr. Henda uppgørd er frá 1. januar 1994.

Av øðrum er at nevna ein spurningur frá lesara um orðið *pilika/pilíkur*. Til dagdølju eru eisini orðagátur.

Málting fæst í bóka-búðunum og kostar 45 kr. í leysasølu. Haldargjaldið er 135 kr. um árið. Næsta blað kemur út í desember.

Plásstrot á Landssjúkrahúsinum:

Nýta arbeiðsskúrarar til skrivstovuhøli

Einaferð var ætlanin at útbýggja Landssjúkrahúsið, men henda ætlan varð av ongum, vegna sparingar. Nú umhugsar Landssjúkrahúsið at keypa arbeiðsskúrarar, sum standa har Vágatunnilin skuldi byggjast, men sum heldur ikki bleiv veruleiki

Tað er so mangt, sum í neyðini verður nýtt.

Á Landssjúkrahúsinum er plásstrot, og av tí at ætlaða útbýggingin ikki verður framd í nærmastu framtíð, sóknast leiðslan eftir øðrum uppskoti, fyri at fáa pláss til

skrivstovur og goymslurúm.

Eitt uppskot er at keypa arbeiðsskúrarar, ið standa har Vágatunnilin skuldi gerast. Hetta projektið varð eisini avlýst vegna sparingar, og nú hevur eingin brúk fyri skúrunum.

Sjúkrahússtjórin hevur í hesum sambandi spurt Landsverkfrøðingin, hvat tað kostar at flyta skúrarar til Havnar. Ætlanin er at teir skulu standa á parkeringsplássinum, har sjúkrahúsarar í dag hava pláss.

Landsverkfrøðingurin hevur svarað positivt, og nú biðar leiðslan bert eftir, at

yvirlæknarnir koma við eina viðmerking.

Høgni Joensen, sjúkrahússtjóri, jattar fyri Sosialinum, at tað er uppá tal at seta arbeiðsskúrarar upp á økið við Landssjúkrahúsið. Fyribilsverður arbeitt við at gera eitt uppskot at leggja fyri sjúkrahússtýrið. Áðrenn tað er gjørt, kann sjúkrahússtjórin ikki siga meir um málið.

Høgni Joensen: - Av tí at Landssjúkrahúsið ikki verður útbýgt sum ætlað, nýðast vit at flyta partar av skrivstovu og goymslurúmum út, so vit fáa fleiri rúm til sjúklingaviðgerð.

- Áðrenn vit kunnu fara undir at flytingarnar innanhýsis, er neyðugt at fáa eitt stað at arbeiða í, til broytingarnar eru fingnar upp á pláss. Tað er hetta, sum arbeiðsskúrarar skulu nýtast til, sigur Høgni Joensen. Arbeiðsskúrarar eru til støddar 600 fermetrar.

Fyribils ætlanin at yvirlæknarnir skulu hava sínar skrivstovur í skúrunum.

Tað verður gjørt fyri at skaffa pláss á landssjúkrahúsinum til ymiska ambulanta viðgerð og aðra sjúkuviðgerð, sum ikki krevur innlegging.

Dagny

Bátar til sølu

»Drelnes«

AWI 28, bygdur 1987, 4,01 Brt. 61 Hk Volvo Penta motor, til sølu um hóskandi boð fæst.

»Drelnes II«

AWI 28, bygdur 1989, 4,01 Brt. 130 Hk Volvo Penta motor, til sølu um hóskandi boð fæst.

Færøernes Realkreditinstitut

Niels Finsensgøta 37
Postboks 367
110 Tórshavn

Klaksvíkar Sjúkrahús

Bandagistur og Ortopædiskur skómakari frá Samfundet og Hjemmet for Vanføre i København, arbeiða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi í dagnum 04. og 05. okt. 1994, og á skaðastovuni á Landssjúkrahúsinum 06. okt. 1994.

Tíð fæst við at ringja á Klaksvíkar Sjúkrahús, tlf. 55463, ella Elin Heinesen, tlf. 56191.

Inngongd er norðanfyrir í kjallaranum í starvsfólkahúsinum.

Bil stereoanlegg

TEX 900, við forsterkara og hátalara, til sølu til hægstbjóðandi.

Tlf. 47226

Bátur til sølu

8-mannafar/træbátur við 10 HK SABB dielsel bíliga til sølu.

Tlf. 23087